

PM

LÄMPLIGHETSBEDÖMNING RÖKLAND

Sammanfattning

Den här trafikutredningen testar lämpligheten i att utveckla ett område i Rökland, Alnö för bostadsbyggande. Området föreslås som mest utvecklas med 60 radhus och 27 villor, vilket skulle innebära ett trafiktillskott till närmsta väg Kompassvägen på 410 resor/dygn i årsdygnsmedeltrafik. Dagens utformning av Kompassvägen och Alnövägen där Kompassvägen ansluter fungerar för den tillkommande trafiken, som mest nyttjas 25 % av kapaciteten i korsningen under maxtimmestrafik.

Om all biltrafik från planområdet trafikerar cirkulationsplats Alnö höjs belastningsgraden för tillfarterna på mellan 0,02-0,03, vilket korsningen tål med dagens utformning.

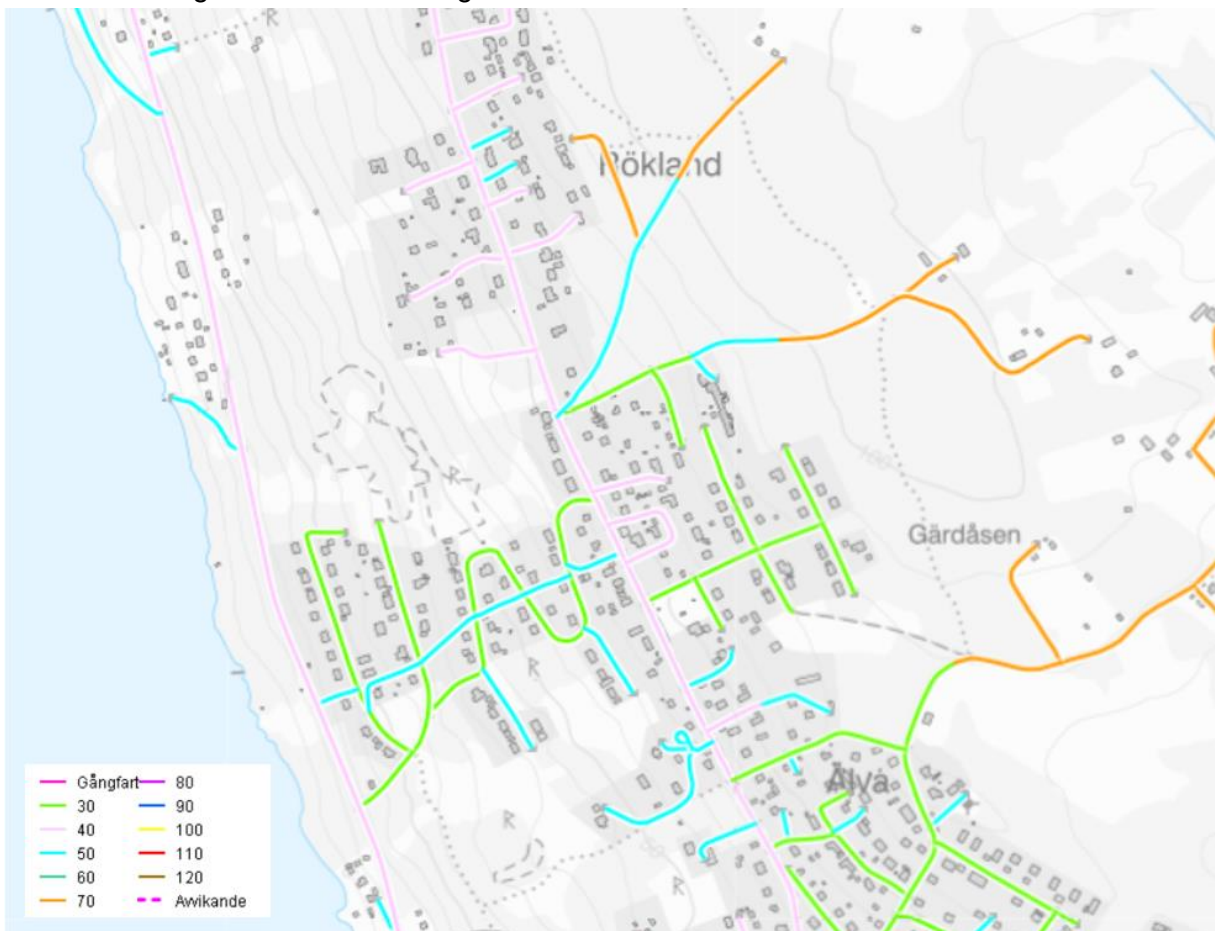
Kompassvägen föreslås förbättras till 5,5 meter bred lokalgata med gångbana om 2,5 meter på del av sträckan och föreslagen yta i detaljplan som är 14 meter bred rymmer den föreslagna sektionen för gaturummet på 10,5 meter.

Bakgrund och syfte

Sundsvalls kommun arbetar med att ta fram en ny detaljplan för ett område på Alnö, Rökland där användningen bostadsbebyggelse, radhus och villor prövas. I den här trafikutredningen ska användningen lämplighetstestas gällande kapacitet och utrymmeskrav vid områdets anslutning via Kompassvägen mot Alnövägen. I utredningen maximeras andelen tillkommande bilresor till följd av exploateringen just för att testa korsningskapacitet på befintligt vägnät.

Nulägesanalys

Gällande hastigheter redovisas i Figur 1.

Figur 1. Gällande hastigheter (NVDB november 2023).

Vägnätet runt planområdet är kommunalt och Sundsvalls kommun har gjort trafikmätningar på Kompassvägen som ansluter planområdet, och Alnövägen där det gjorts mätningar norr och söder om planområdet. Alnövägen övergår ungefär 850 meter norr om planområdet vid Alnö kyrka till statlig väg, där det finns trafikmätningar med uppgifter om timtrafik och flödesriktningar för trafiken. I den här utredningen antas samma andel trafik per timme samt flödesriktningar för trafiken i utredningsområdet som vid mätpunkten på det statliga vägnätet.

I Tabell 1 redovisas de trafikmätningar som är gjorda i utredningsområdet.

Tabell 1. Trafikmätningar genomförda av Sundsvalls kommun

		2007	Fordon	Hastighet			Trafikförd. %		Mätperiod
Gata	Del	v/d	Skyttad	Medel	% över	Pb	Tung	Månad	
Kompassvägen	öster om Alnövägen	162	50	35	1	99	1	5	

		2010	Fordon	Hastighet			Trafikförd. %		Mätperiod
Gata	Del	v/d	Skyttad	Medel	% över	Pb	Tung	Månad	
Alnövägen	hitånför Kyrskolan	2308	30	31,5	58	95	5	4	
Alnövägen	Rondell Brov.-Maskinistv	4813	50	38	3	97	3	6	

		2011	Fordon	Hastighet			Trafikförd. %		Mätperiod
Gata	Del	v/d	Skyttad	Medel	% över	Pb	Tung	Månad	
Alnövägen	Jarlåsvägen-Toftvägen	3280	50	52	58	95	5	5	

Trafikmätningarna redovisas i fordon/vardagsdygn. Omräkning till årsdygnsmedeltrafik (ÅDT) genomfördes genom att använda månadsindex för olika vägtyper (tätortsgata, genomfartsgata m.fl.) samt uppgifter om vilken månad trafiken mättes (VGU-guiden, 2022). Trafiken omräknad till ÅDT redovisas i Tabell 2.

Tabell 2. Omräkning av trafikmätningar till ÅDT.

Gata	Del	v/d	Månad	År	tung trafik	månadsindex_pb	adt_bil_mätår	månadsindex_lb	ÅDT_lb_mätår	ÅDT_mätår
Kompassvägen	öster om Alnövägen	162	5	2007	1%	106,8	150	107,5	0	150
Alnövägen	hitånför Kyrskolan	2308	4	2010	5%	97,4	2251	101,9	110	2361
Alnövägen	Jarlåsvägen-Toftvägen	3280	5	2011	5%	105	2968	107,3	150	3118
Alnövägen	Rondell Brov.-Maskinistv	4813	6	2010	3%	115,2	4053	110,6	130	4183

Trafikmätningarna genomfördes 2007, 2010 och 2011 så för att jämföra mätningarna med varann och ange ett jämförelsealternativ utan planerad exploatering räknades trafiken upp till år 2023 för nuläge/jämförelsealternativ JA2023, och för prognosår 2040 med trafikuppräkningsstal för manuella beräkningar, Västernorrlands län, aktuell 2023-04-01. Den uppräknade trafiken och index för Västernorrland redovisas i Tabell 3.

Efter trafikmätningarna genomförts på Kompassvägen har 2-3 villor tillkommit som nyttjar vägen, trafikstring för dessa är 7 resor/villa/dygn - ÅDT på 20 resor/dygn varför nuläge 2023 och prognos 2040 utan exploatering innebär samma ÅDT på 170 resor/dygn för Kompassvägen.

Tabell 3. Uppräkning av trafik till jämförelsealternativ samt prognosår 2040.

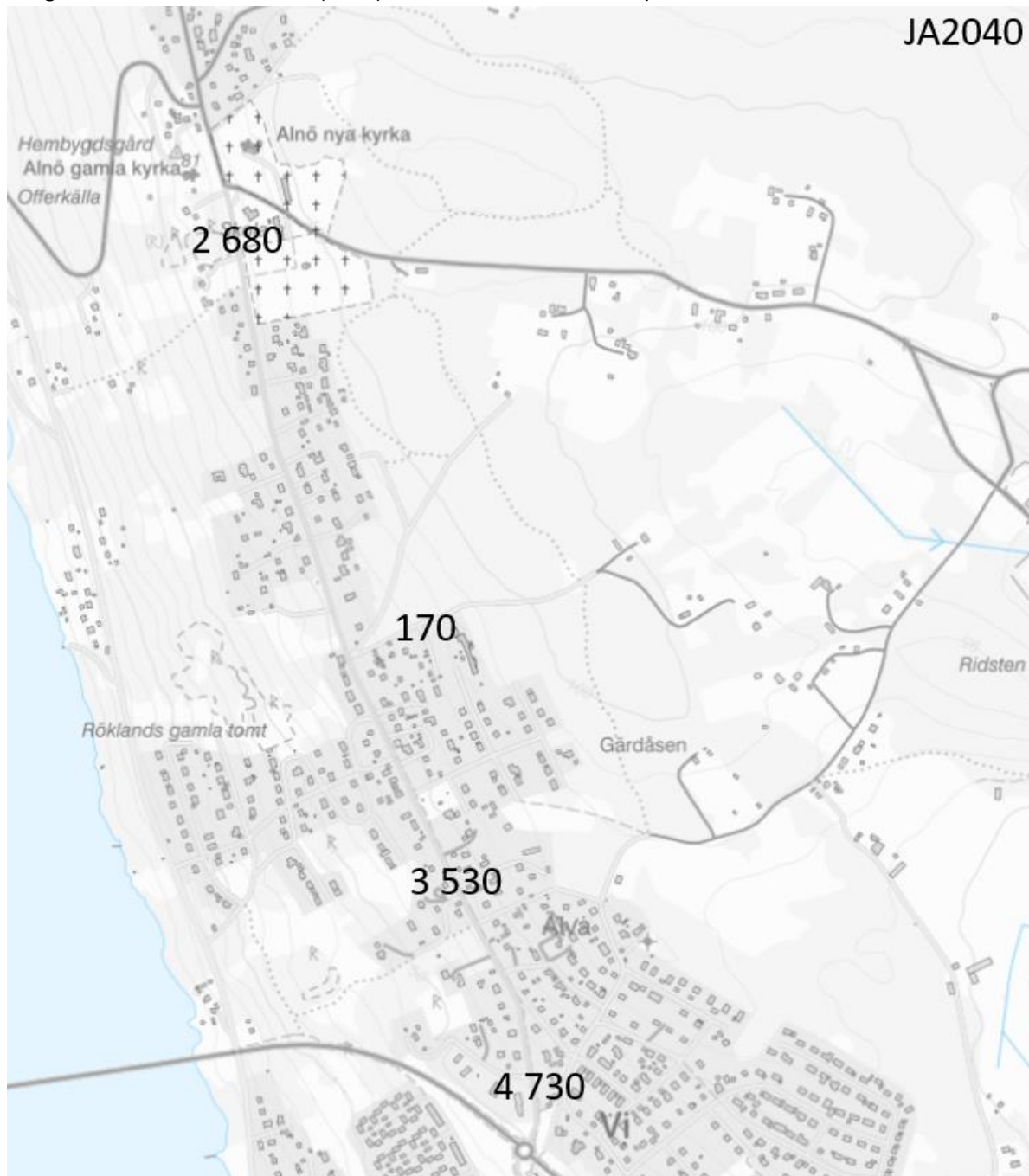
Avrundning uppåt jämna 10-tal

Prognosår: 2040
Nulägeår: 2023

Plats/väg	Mätår	Total trafik	Person	Tung trafik	Pb	ökning/år	LB	ökning/år	Total trafik	Personbil	Tung trafik	andel tung
Kompassvägen	2007	150	150	0	1,09	0,38%	1,32	1,21%	160	160	0	0%
hitånför Kyrskolan	2010	2361	2251	110	1,09	0,38%	1,32	1,21%	2500	2370	130	5%
Jarlåsvägen-Toftvägen	2011	3118	2968	150	1,09	0,38%	1,32	1,21%	3290	3110	180	5%
Rondell Brov.-Maskinistv	2010	4183	4053	130	1,09	0,38%	1,32	1,21%	4420	4260	160	4%

Kompassvägen	2007	150	150	0	1,09	0,38%	1,32	1,21%	170	170	0	0%
hitånför Kyrskolan	2010	2361	2251	110	1,09	0,38%	1,32	1,21%	2680	2520	160	6%
Jarlåsvägen-Toftvägen	2011	3118	2968	150	1,09	0,38%	1,32	1,21%	3530	3310	220	6%
Rondell Brov.-Maskinistv	2010	4183	4053	130	1,09	0,38%	1,32	1,21%	4730	4540	190	4%

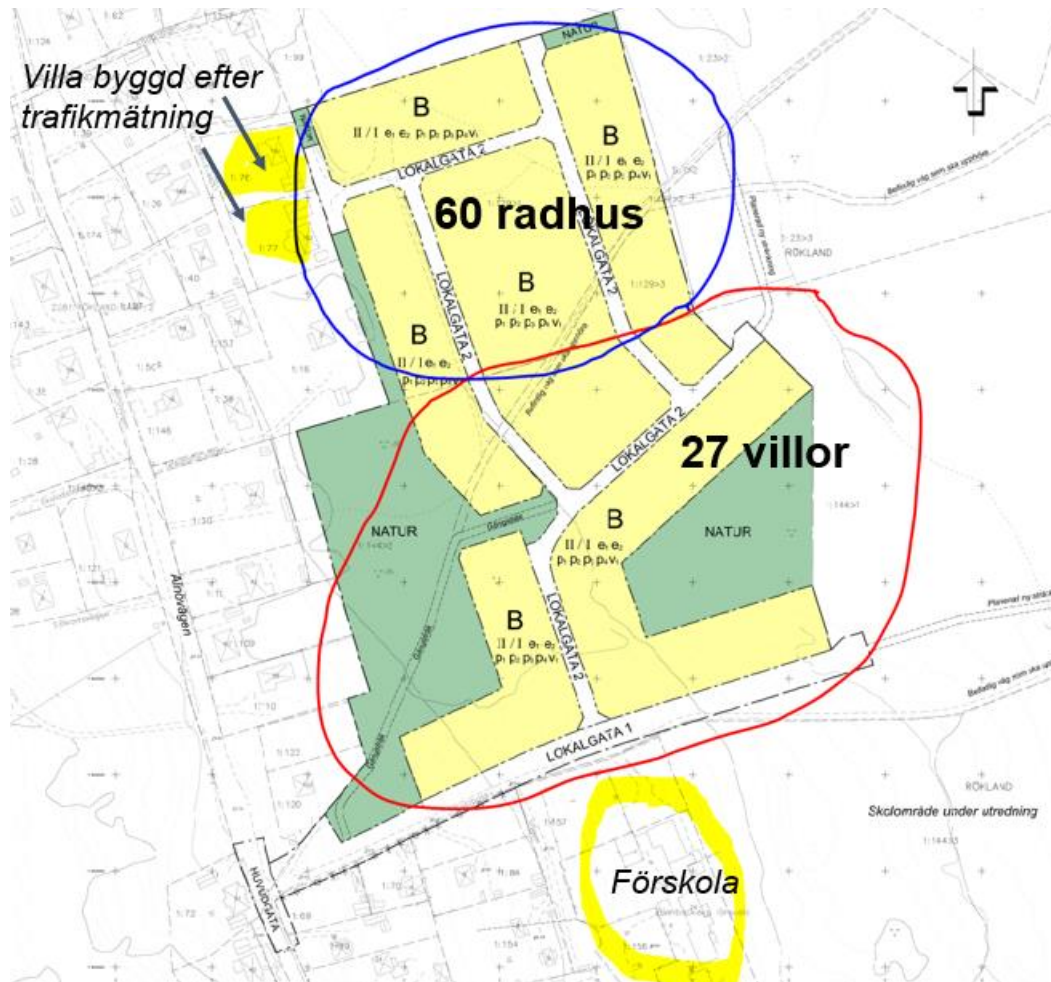
I Figur 2 redovisas JA2023 (ÅDT) för de kommunala mätpunkterna.

Figur 2. Jämförelsealternativ med dagens trafik (2023).

Planförslag

I Figur 3 redovisas planförslaget med uppgifter om maximalt antal tillkommande bostäder och bostadstyper i området.

Figur 3. Planförslag med maximalt antal bostäder inom planen.

Trafikalstring

För att bedöma hur många resor planområdet genererar när det är fullt utbyggt och dess påverkan på vägnätet har trafikstringar genomförts med hjälp av Trafikverkets trafikstringsverktyg.

Trafikverkets trafikstringsverktyg skattar antal resor per dygn som alstras till följd av tillkommande, befintlig eller föreslagna markanvändning för ett område. Utifrån exploateringens lokalisering och tillgång till kollektivtrafik samt förutsättningar för gång- och cykeltrafik skattas en färdmedelsfördelning för området.

Antalet resor genererade i området och färdmedelsfördelningen enligt Trafikstringsverktyget redovisas i Figur 4.

Antal resor (totalt, exkl. nyttotrafik)

Basta skattning: 650 resor / dygn

Skattad färdmedelsfördelning

Osäkerhet

 Andelen av resorna som är baserade på trafikalsringstal med *låg / medel / hög* osäkerhet. Ju högre osäkerhet, desto försiktigare bör du vara när du tolkar resultaten.

Resor per färdmedel (exkl. nyttotrafik)

	Bil	Kollektivtrafik	Cykel	Till fots	Annat	Totalt
Antal resor / dygn	497	26	32	82	14	650

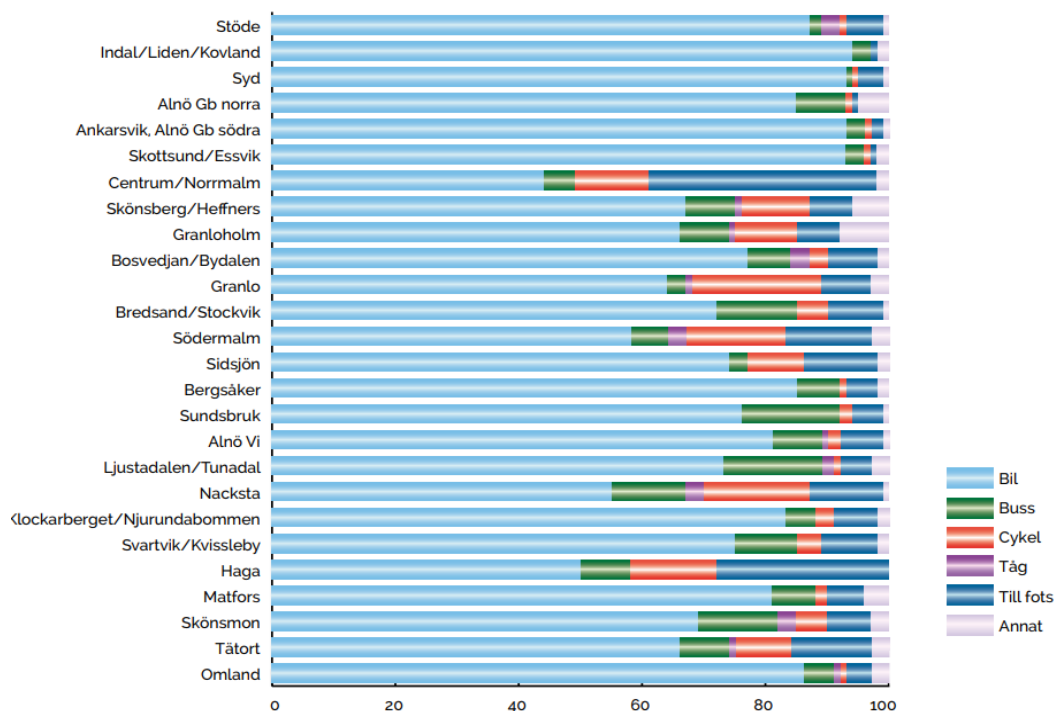
Resor uppdelat efter markanvändning

Antal resor / dygn (exkl. nyttotrafik) fördelat per markanvändning						
	Bil	Kollektivtrafik	Cykel	Till fots	Annat	Totalt
Radhus/parhus	343	18	22	56	10	449
Villa	154	8	10	25	4	202
Totalt	497	26	32	82	14	650

Figur 4. Trafikalstringsverktygets skattning av resefördelning och antalet resor i planområdet.

Området förväntas generera ett trafiktillskott på 650 resor/dygn. Eftersom cykelmöjligheter till centrala Sundsvall på grund av Alnöbrons bredd och utrymme för cyklisterna är begränsat samt att Trafikalstringsverktyget inte tar hänsyn till hur långt avstånd det är till huvudcentrum och arbetsplatser/ målpunkters placering har färdmedelsfördelningen antagits vara likadan som i resvaneundersökningen från 2016. Fördelningen för olika områden redovisas i Figur 5.

Andel resor med olika färdmedel uppdelat på område.

Figur 5. Färdmedelsfördelning enligt Sundsvalls kommuns resvaneundersökning 2016.

Färdmedelsfördelningen för området "maxbilresor" skattas därför till 86 % bil-, 8 % kollektivtrafik-, 2 % cykel- och 4 % gångresor. De 650 resorna motsvarar då 410 resor/dygn i ÅDT och 460 resor/dygn i VADT. *Efter att resvaneundersökningen genomfördes har det byggts gång- och cykelbana längs Alnövägen i utredningsområdet varför möjligheterna till hållbara resor från norra Alnön förbättrats.*

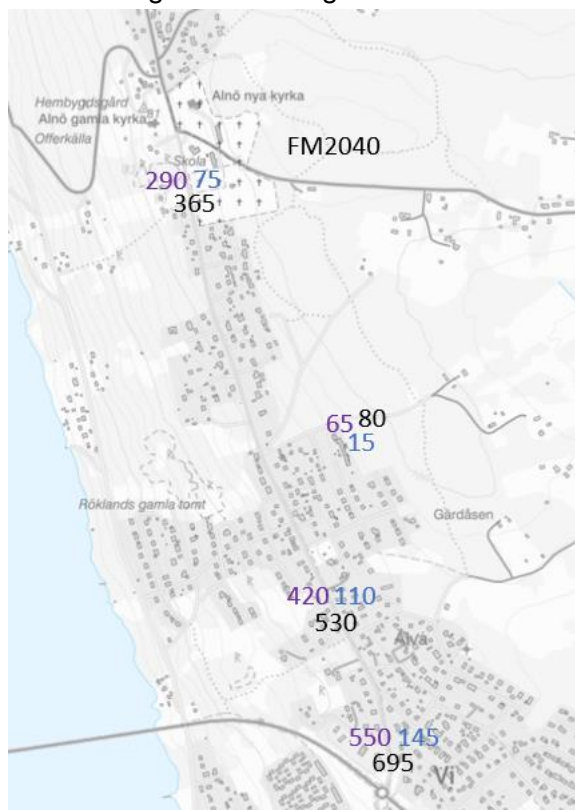
Nätutläggning

Uppgifter om andel trafik för maxtimmen på förmiddagen och eftermiddagen samt flödesriktningar har beräknats från Trafikverkets mätningar av trafiken norr om Alnö kyrka. Andelen trafik för- respektive eftermiddag redovisas i Tabell 4.

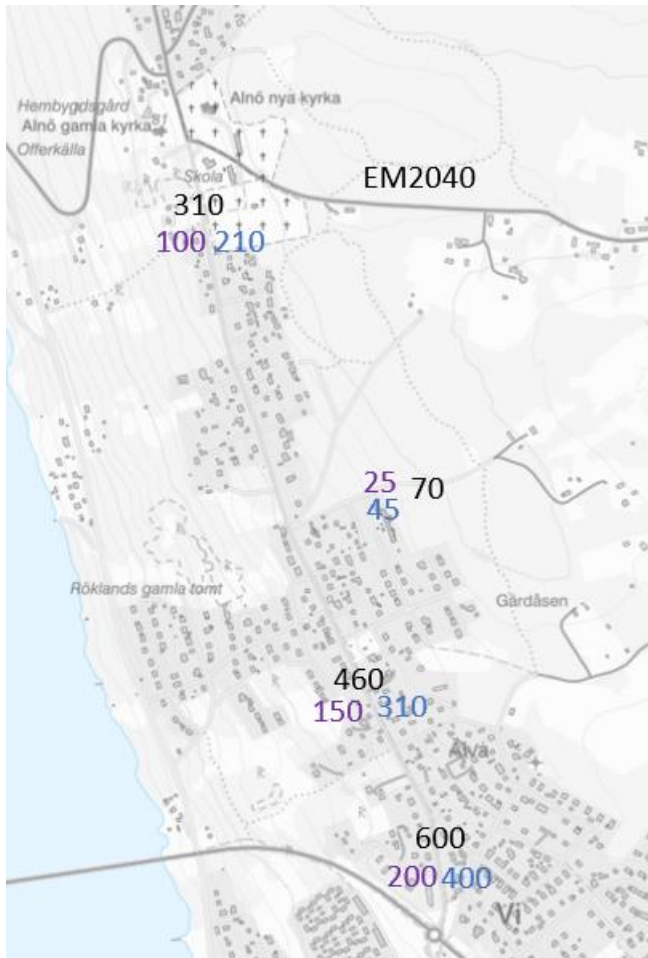
Tabell 4. Andel trafik maxtimmar samt färdmedelsfördelning.

Maxtimme	Andel av dygnstrafik	Syd / västlig riktning	Nord / östlig riktning
7-8 FM	12,00%	79,20%	20,80%
16-17 EM	10,30%	32,80%	67,20%

Dimensionerande vardagstimme för- och eftermiddag har beräknats och trafiken från planområdet har i den här utredningen bedömts ha sin första målpunkt i cirkulationsplatsen mellan Brovägen/ Alnövägen, det vill säga all trafik svänger ut vänster från Kompassvägen och in höger på Kompassvägen från Alnövägen. Förmiddagstrafiken redovisas i Figur 6 och eftermiddagstrafiken i Figur 7.

Figur 6. Timtrafik maxtimmen under förmiddagen. (Lila S/V-riktning, Blå N/Ö-riktning.)

Figur 7. Timtrafik maxtimmen under eftermiddagen. (Lila S/V-riktning, Blå N/Ö-riktning.)

Kapacitet

CAPCAL har använts för att beräkna belastningsgrad för de olika anslutningarna till korsningspunkten mellan Alnövägen och Kompassvägen. Dagens bredder på körfält och hastighetsbegränsningar har använts som indata. För Kompassvägen betyder detta att delen av vägen vid korsningen är bred för att sedan övergå i en smalare väg där möte mellan två bilar kräver mötesficka, så vägen behöver byggas om till normalstandard för lokalgata när trafiken dubblas. Belastningsgrad och kölängder redovisas i Tabell 5 och Tabell 6 för förmiddag respektive eftermiddag.

Tabell 5. Kapacitet och kölängder per körfält, maxtimmen förmiddagar.

Tillfart	Körfält	Riktning	Flöde (f/t)	Kapacitet (f/t)	Belastningsgrad	Kölängd (antal fc)	
						Medel	90-percentil
Norra Alnövägen	1	RV	420	1811	0.23	0.0	0.0
Kompassvägen	1	HV	65	614	0.11	0.1	0.1
Alnövägen mot centrum	1	HR	125	1824	0.07	0.0	0.0

Tabell 6. Kapacitet och körlängder per körfält, maxtimmen eftermiddagar.

Tillfart	Körfält	Riktning	Flöde (f/t)	Kapacitet (f/t)	Belastningsgrad	Körlängd (antal fc)	
						Medel	90-percentil
Norra Alnövägen	1	RV	150	1829	0,08	0,0	0,0
Kompassvägen	1	HV	25	660	0,04	0,0	0,0
Alnövägen mot centrum	1	HR	355	1840	0,19	0,0	0,0

Belastningsgraden är mellan 0,2 - 0,25 för det mest belastade körfältet, det vill säga med dagen utformning, hastighetsbegränsning och trafikmängder med fullt utbyggd detaljplan nyttjas upp till 25% av kapaciteten korsningen har. Servicenivån är god (under 0,6 i belastningsgrad för en trevägskorsning).

Cirkulationsplats Alnö

I den här utredningens nätutläggning antas all biltrafik från planområdet passera cirkulationsplatsen där Alnövägen ansluter Brovägen, Raholmsvägen och Skärgårdsvägen. Kapaciteten har beräknats i korsningen för nuläge 2023 samt prognosår 2040, med och utan exploaterings maximala trafikillskott. Se Tabell 7 och Tabell 8.

Tabell 7. Flöden, kapacitet och belastningsgrader förmiddagar för Alnöcirkulationen.

Förmiddag utan Exploatering		2023			2040		
Tillfart	Körfält	Flöde (f/t)	Kapacitet (f/t)	Belastningsgrad	Flöde (f/t)	Kapacitet (f/t)	Belastningsgrad
Brovägen	1	219	1330	0,16	237	1309	0,18
Alnövägen	1	369	652	0,57	395	586	0,67
Skärgårdsvägen	1	259	802	0,32	277	747	0,37
Raholmsvägen	1	130	1312	0,1	140	1297	0,11
	2	590	1301	0,45	639	1285	0,5
Förmiddag med exploatering		2023			2040		
Tillfart	Körfält	Flöde (f/t)	Kapacitet (f/t)	Belastningsgrad	Flöde (f/t)	Kapacitet (f/t)	Belastningsgrad
Brovägen	1	245	1306	0,19	263	1284	0,2
Alnövägen	1	434	652	0,67	460	586	0,78
Skärgårdsvägen	1	259	791	0,33	280	737	0,38
Raholmsvägen	1	139	1303	0,11	149	1292	0,12
	2	590	1290	0,46	639	1280	0,5

Tabell 8. Flöden, kapacitet och belastningsgrader eftermiddagar för Alnöcirkulationen.

Eftermiddag utan Exploatering		2023			2040		
Tillfart	Körfält	Flöde (f/t)	Kapacitet (f/t)	Belastningsgrad	Flöde (f/t)	Kapacitet (f/t)	Belastningsgrad
Brovägen	1	1021	1412	0,72	1095	1396	0,78
Alnövägen	1	93	1134	0,08	99	1102	0,09
Skärgårdsvägen	1	173	966	0,18	186	925	0,2
Raholmsvägen	1	95	909	0,1	103	869	0,12
	2	207	822	0,25	225	780	0,29
Eftermiddag med exploatering		2023			2040		
Tillfart	Körfält	Flöde (f/t)	Kapacitet (f/t)	Belastningsgrad	Flöde (f/t)	Kapacitet (f/t)	Belastningsgrad
Brovägen	1	1039	1395	0,74	1113	1378	0,81
Alnövägen	1	116	1134	0,1	123	1102	0,11
Skärgårdsvägen	1	189	942	0,2	202	900	0,22
Raholmsvägen	1	107	890	0,12	115	850	0,14
	2	207	805	0,26	225	762	0,3

Belastningsgraden ökar med mellan 0,02-0,03 med trafiktillskottet från exploateringen. Eftermiddagsscenariet för 2040 med exploatering innebär en belastningsgrad över 0,8 för tillfarten från Brovägen, det vill säga en godtagbar (osäker) servicenivå. I förmiddagsscenariet för 2040 når Alnövägen belastningsgrad 0,78 vilket är inom spannet för önskvärd servicenivå.

Tabell 9. Servicenivåer för korsningstyper och belastningsgrader.

Korsningstyp	Önskvärd servicenivå	Godtagbar (osäker) servicenivå	Ej godtagbar servicenivå
Väjningsplikt och stopplikt (korsningstyp A-C)	< 0,6	0,6 < 1,0	> 1,0
Cirkulationsplats (korsningstyp D)	< 0,8	0,8 < 1,0	> 1,0
Signalreglerad korsning (korsningstyp E)	< 0,8	0,8 < 1,0	> 1,0

Åtgärder

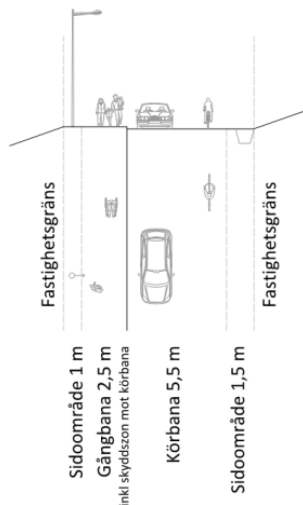
Inga särskilda åtgärder behövs inom planområdet för att förbättra framkomlighet och kapacitet i vägnätet. Då planområdet byggs föreslås Kompassvägens standard höjas till lokalgata med avvattnings, gångbanelutrymme och möjlighet till belysning eftersom trafiken fördubblas och dagens väg till stora delar är väldigt smal.

Sundsvalls kommuns mål för trafiken innebär att motortrafiken ska minska och år 2040 ska andelen gång- cykel- och kollektivtrafik utgöra minst 75% av alla resor. I trafikstrategin från 2021 listas även Alnöbron som prioriterad åtgärd för ombyggnation till gång- och cykelväg med möjlighet att cykla över bron utan att vistas i blandtrafik. För att främja hållbara resor ska förutsättningarna för dessa inom utredningsområdet göras så bra som möjligt.

Om biltrafiken ökar i takt med trafiktillväxttalen för Västernorrland i kombination med att andelen biltrafik inte minskas i förhållande till hållbara resor enligt kommunens mål samt att all trafik från planområdet trafikerar Alnöcirkulationen kan det komma att krävas korsningsåtgärder vid cirkulationsplatsen fram emot år 2040 (ett extra körfält från Alnövägen och ett extra på Brovägen) för att vidmakthålla önskvärd servicenivå i cirkulationsplatsen.

Utformningsförslag

Sektion för Kompassgatan föreslås enligt Figur 8. Utrymmeskravet är 10,5 meter, och föreslagen yta för lokalgata i planförslaget är 14 meter. I Figur 9 redovisas en planskiss över förslaget.

Figur 8. Föreslagen sektion för Kompassvägen, belysning/gångbana på södra sidan.

Från planområdet är ett gångstråk inritat i parkmark. Gångstråket föreslås förbindas med ny gångbana på södra sidan av Kompassvägen och ansluta befintlig gång- och cykelväg längs Alnövägen. Det föreslås inget övergångsställe utan endas nedsänkning av kantstenen på södra sidan. Gångbanan kan förlängas upp till förskolan om barn hämtas/ lämnas även på denna sida av förskolan. Sidoområdet på norra sidan (1,5 meter) nyttjas för gående mot busshållplatsen på Alnövägen. Utfarten från 1:120 rätas upp och ansluter vinkelrätt mot Kompassvägen, minst en billängd från gångstråkets anslutning och så långt som möjligt från korsningen med Alnövägen.

Figur 9. Planskiss förslag på sektion Kompassvägen.